

De foreslåede omlægninger af en række afgifter, der vedrører energiforbrug, har ikke i sig selv til formål at øge statens afgiftsprovenu, men skal opmuntre til besparelser. Det skal kunne betale sig at spare på energiråstof.

Ad II

Indgreb mod arbejdsløshed må prioriteres lige så højt som indgreb mod underskud på betalingsbalancen.

De beskæftigelsesfremmende foranstaltninger må koncentrereres om energi- og ressourcepolitik, boligbyggeri og byfornyelse samt den offentlige sektors tjenesteydelser. Inden for denne ramme må beskæftigelsen af de unge og kvinderne prioriteres særlig højt. Ud fra disse hovedsynspunkter må man hurtigt udarbejde og iværksætte en »rullende«, flerårig beskæftigelsesplan.

SF anslår, at de her stillede forslag indebærer skabelse af nye arbejdspladser i et omfang af ca. 90.000, heraf ca. 20.000 i energisektoren, ca. 28.000 i boligsektoren, ca. 16.000 i den offentlige sektor – samt ca. 20.000 som følge af tvungen afspadsering af overarbejde og udvidet barselorlov.

Udvidelsen af medarbejdergrupperne i visse dele af den offentlige sektor medfører kun meget ringe merudgifter for det offentlige, fordi samfundet samtidig sparer hidtidig udgift til A-kasseudbetalinger. Både af denne og af andre grunde bliver der også kun tale om en yderst ringe belastning af betalingsbalancen.

Ad III

Nogle af de forslag, som indgår i denne krisepolitik, indebærer en betydelig stramning; det gælder både den midlertidige importafgift og andre indgreb. Desuden rummer krisepolitikken ingen forslag om at ændre på de store byrdeforøgelse, som er pålagt befolkningen i de senere år – alene sidste år omkring 10 mia kr.

Vi anser det imidlertid for at være en væsentlig bestanddel af en krisepolitik, at den også forbedrer den sociale balance. Hvis det ikke sker, kan man ikke forvente bred folkelig støtte til de uundgåelige indgreb. Omvendt vil en forbedret social balance selvsagt forbedre klimaet på arbejdsmarkedet, ikke mindst hvad angår parternes frie forhandlinger, som efter vor opfattelse *ikke* må antastes.

Den nødvendige forbedring af den sociale balance kan bedst gennemføres ved ændringer i vort skatte- og afgiftssystem.

Ad III.1

Der er blevet lagt gift for mange såkaldte skattereformer, fordi de hver gang har haft som sideløbende formål at styrke statsfinanserne, dvs. at øge skattebyrden. Den her foreslåede reform har *ikke* det formål, men skal sikre en omfordeling af skattebyrden ud fra princippet om skat efter evne. – Men formålet er heller ikke at svække statsfinanserne og formindske provenuet. Derfor er der tale om en finansielt afbalanceret løsning.

Afskaffelsen af en række erhvervsfradrag spiller en central rolle for denne løsning. Det kan forekomme drastisk at afskaffe så mange – i nogle tilfælde dog over en årrække. Men Danmark har hidtil været enestående i sin forkælelse af erhvervslivet på det skattemæssige område. I 1976 indbragte de direkte og indirekte personskatter 89 pct. af det samlede provenu, selskabs- og kapitalvindingsskatten gav 4 pct., formue- og ejendoms-skatten 6 pct. og bidrag til sociale ordninger 1 pct. I liberalismens lykkeland, USA, var fordelingen samme år således: Personskatter gav 49 pct., bidrag til sociale ordninger 25 pct., formue- og ejendomsskatter 16 pct. og selskabs- og kapitalvindingsskatter 10 pct. (Jfr. Statistisk Tabelværk 1979: VI, tabel 7.7).

Det anslås, at de i I.2 (e) anførte fradrag årlig koster samfundet ca. 9 mia kr. Vi forestiller os ikke, at de alle afskaffes fra den ene dag til den anden. Men også, hvis staten farer lempeligt frem, må den hurtigt kunne øge sine indtægter med ca. 4 mia kr. gennem afvikling af disse camouflerede tilskud. Samtidig hermed opbygges et system af målrettede erhvervstilskud.

Derudover betyder afskaffelsen af alle personfradrag, bortset fra lønmodtagerfradraget, at selve skattegrundlaget øges meget betydeligt – også selv om rentefradraget aftrappes over en årrække. Derved bliver det muligt at forhøje personfradraget ganske væsentligt, uden at det samlede provenu forringes.

På samme måde er det gennem andre omlægninger – bl. a. ved indførelse af almindelig indkomstskat på kursgevinster – sikret, at momsnedsettelsen for fødevarer ikke belaster det samlede provenu.

Forslaget om, at momsen på fødevarer nedsættes, hænger sammen med, at dette er det enkleste middel til forbedring af den sociale balance. Fødevarerforbruget er et nødvendigt og relativt stabilt forbrug, og derfor vil de, der disponerer over de mindste indkomster, få relativt mest tilovers ved en kraftig nedsættelse af fødevarerpriserne.

På længere sigt ønsker SF derfor også, at fødevarer helt fritages for moms.